

**STRATEŠKI PLAN 2012. – 2015.
ZAJEDNICE SAVEZA OSOBA S
INVALIDITETOM HRVATSKE - SOIH**

Zagreb, 2012.

Sadržaj:

1. Uvod	3
2. Analiza okruženja u kojem SOIH djeluje	4
3. Djelovanje Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske	13
3.1. Misija, vizija i vrijednosti djelovanja	17
4. Analiza SOIH-a	
4.1. SWOT analiza	18
4.2. Analiza dionika	19
4.3. Analiza korisnika	20
5. Strateški ciljevi i specifični ciljevi 2012.-2015.	22

1. UVOD

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH je jedinstvena, dragovoljna, socijalna, humanitarna, nestranačka, neprofitna, krovna udruga Saveza udruga osoba s invaliditetom po vrstama invaliditeta i roditelja ili skrbnika osoba s invaliditetom koje se ne mogu same zastupati, a djeluju na području cijele Republike Hrvatske (Statut, čl. 1.). SOIH od osnutka kontinuirano djeluje i provodi mјere u cilju afirmiranja pitanja i statusa osoba s invaliditetom te pomaže i koordinira rad svojih članica, a sve u cilju poboljšanja kvalitete življenja i stvaranja uvjeta za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom.

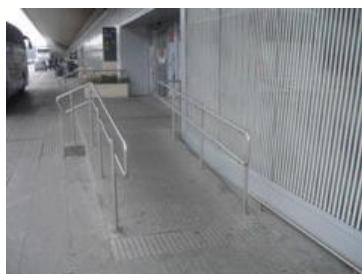
Strateški plan Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske predstavlja rezultat analiza i planiranja provedenih od strane dr. Zorislava Bobuša (predsjednika SOIH-a) i Predsjedništva i zaposlenika, a usvojen je na Skupštini SOIH-a dana 27. ožujka 2012. godine. Odnosi se na razdoblje 2012. – 2015. godine.

2. ANALIZA OKRUŽENJA U KOJEM SOIH DJELUJE

Grad Zagreb je glavni i najveći grad Republike Hrvatske. Prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine broji 792.875 stanovnika, dok šire gradsko područje broji preko milijun stanovnika. Zagreb je kulturno, znanstveno, gospodarsko, političko i administrativno središte Republike Hrvatske sa sjedištem Sabora, Predsjednika i Vlade Republike Hrvatske. O nastanku imena Grada govori poznata legenda: „Stari drevni Ban, umoran i žedan, naredi djevojci Mandi da donese vode s izvora. Ban reče: Mando, dušo, zagrabi!“ Gledano s povijesnog gledišta, Zagreb je izrastao iz dva naselja na susjednim brdima, Gradeca i Kaptola, koji čine jezgru današnjeg Zagreba, njegovo povijesno središte. Zemljopisnim položajem i kulturnim okruženjem Zagreb spada u gradove Srednje Europe. Zaštitnica Grada Zagreba je Majka Božja od Kamenitih vrata, a blagdan Majke Božje od Kamenitih vrata koji se slavi 31. svibnja, ujedno je i Dan Grada Zagreba. Kao glavni grad Republike Hrvatske, Grad Zagreb ima status jedinice lokalne samouprave (grad) koja ujedno ima i položaj jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno županije. Status Grada Zagreba reguliran je Zakonom o Gradu Zagrebu (NN 62/2001.).

Prvi pisani spomen Zagreba datira iz 1094. godine kada je na Kaptolu osnovana biskupija, što govori u prilog činjenici da je i ranije postojalo naselje. Zlatnom bulom hrvatsko - ugarskog kralja Bele IV. 1242. godine Zagreb (tada Gradec) postaje slobodni kraljevski grad. Zagreb se u pisanim dokumentima prvi puta spominje kao glavni grad Hrvatske 1557. godine. Prvu gimnaziju i Akademiju 1607. godine osnivaju Isusovci. Ta se godina smatra i godinom utemeljenja Zagrebačkog sveučilišta koje je najstarije u Hrvatskoj i među najstarijima u Europi. Godine 1776. iz Varaždina je u Zagreb preseljeno sjedište Hrvatskog kraljevskog vijeća (Vlade). Kaptol, Gradec i Vlaška Ves ujedinjeni su u Grad Zagreb 7. rujna 1850 godine. Proglašenjem neovisnosti i suverenosti Republike Hrvatske, 25. lipnja 1991., Zagreb postaje glavni grad.

Zagreb se nalazi u kontinentalnoj središnjoj Hrvatskoj, na južnim obroncima Medvednice, te na obalama rijeke Save. Jedna od njegovih karakteristika je i povoljan prometni položaj, poveznica je Srednje i Jugoistočne Europe te Jadranskog mora. Bitno je izdvojiti autoceste: A3 Bregana–Zagreb-Lipovac, A1 Zagreb-Split i A6 Zagreb-Rijeka. Važan kompleks je i Zračna luka Zagreb (prilagođena osobama s invaliditetom) sa statusom međunarodne zračne luke i jedne od najprometnijih točaka u zemlji. Povezana je sa svim važnijim europskim središtima, a nalazi se u naselju Pleso pokraj Velike Gorice. Zagreb je, također, i veliko željezničko čvorište. Dva od tri najvažnija europska koridora u Hrvatskoj prolaze kroz Zagreb. Prilagodba željezničkog prometa za osobe s invaliditetom je u tijeku. Glavninu javnog prijevoza u Zagrebu obavlja Zagrebački električni tramvaj (ZET) čiji su niskopodni autobusi i niskopodni tramvaji prilagođeni za osobe s invaliditetom. Osnivanjem Odjela za prijevoz osoba s invaliditetom 1994. godine, ZET je olakšao prijevoz osobama s invaliditetom na posao, fakultete, u školu, na rekreativnu i terapiju. Danas je na raspolaganju 10 specijaliziranih kombi vozila za odrasle osobe s invaliditetom, te 7 vozila za djecu s poteškoćama u razvoju.

Zračna luka Zagreb

ZET – Odjel za prijevoz OSI

Tramvaj ZET-a

Zagreb je međunarodno trgovачko i poslovno središte sa sjedištem 34% tvrtki u Hrvatskoj, a zapošljava 38,4% hrvatske radne snage, uključujući gotovo sve banke, uslužne tvrtke i javni prijevoz. Najveće zagrebačko poduzeće Zagrebački holding, zapošljava čak 532 osobe s invaliditetom ili 4.2% od ukupnog broja zaposlenih. Važno je istaći kako je Ministarstvo gospodarstva rada i poduzetništva prilagođeno za osobe s invaliditetom. Od istaknutijih gospodarskih subjekata, veliki Konzumovi centri su, primjerice, prilagođeni za osobe s invaliditetom. U Zagrebu se odvija gotovo 50% ukupnog prometa u RH, a također, se ostvaruje i 60% ukupnog dohotka Hrvatske.

Grad Zagreb je i poznati športski centar, prepun športskih objekata i športsko-rekreacijskih centara (Šalata, Jarun, Mladost, Svetice i dr.). Najveći broj takvih objekata izgrađen je ili preuređen za potrebe Univerzijade 1987. godine. Jedna od najpoznatijih športskih dvorana u Zagrebu je Dom športova, koja sadrži šest dvorana, a tu je i popularna Cibona - Košarkaški centar Dražen Petrović koji može primiti oko 5.400 posjetitelja i koji je prilagođen za osobe s invaliditetom. Arena Zagreb predstavlja najveći objekt zatvorenog tipa za održavanje športskih manifestacija u Hrvatskoj, dovršena je u prosincu 2008. i može primiti oko 5.400 posjetitelja, također je prilagođena za osobe s invaliditetom.

Arena Zagreb

Košarkaški centar „Dražen Petrović“

Zagreb kao tipičan srednjoeuropski grad bogat je kulturnim spomenicima. Povijesne četvrti Gornji grad i Kaptol, te Donji grad smatraju se središtem Zagreba u kojem se nalazi iznimna raznolikost arhitektonskih stilova od baroka pa sve do suvremenih umjetničkih izričaja. Gornji grad ili Gradec predstavlja povijesnu jezgru Zagreba koja je zasnovana u srednjem vijeku i sve do 19. stoljeća činila je, zajedno s

Kaptolom, središnje urbanizirano područje Grada Zagreba. Glavni trg Gornjeg grada, Trg sv. Marka, nekada je bio mjesto trgovanja, a danas je političko sjedište Hrvatske sa zgradama Hrvatskog sabora, Vlade i Gradske skupštine. Na Gornjem gradu nalazi se i niz muzeja, te umjetničkih galerija. Značajne umjetničke izložbe, održavaju se, primjerice, u galerijskoj ustanovi Klovićevi dvori (prilagođeni za osobe s invaliditetom), dok se u Opatičkoj ulici, nazvanoj po opaticama klarisama, u zgradi nekadašnjeg samostana smjestio jedan od najbogatijih muzeja u Hrvatskoj - Muzej Grada Zagreba, također prilagođen osobama s invaliditetom. U žarištu interesa muzeja su kulturna, gospodarska i politička povijest Zagreba od rimskih vremena do najnovijeg doba. U vrijeme turskih napada Gornji grad je bio okružen zidinama s kulama i nekoliko gradskih vrata od kojih su do danas očuvana jedino istočna – Kamenita vrata. Preljepi pogled na Donji grad pruža se s obližnje Kule Lotrščak, također fortifikacijskog karaktera, koja je danas poznati vidikovac. Ispod nje se nalazi Strossmayerovo šetalište te uspinjača koja povezuje Gornji i Donji grad.

Kaptol predstavlja povjesno naselje, nastalo oko zagrebačke katedrale. Danas je ono središte crkvenih institucija: Zagrebačke nadbiskupije, Kaptola zagrebačkog te Nadbiskupsko bogoslovnog sjemeništa. Katedrala sagrađena u neogotičkom stilu, dominira svojim položajem u vizuri ne samo Kaptola, već i cijelog Grada. Između Gornjeg grada i Kaptola smjestio se Dolac – najpoznatija zagrebačka tržnica na otvorenom.

Urbano središte suvremenog Zagreba je Donji grad izgrađen u 19. i prvoj polovici 20. stoljeća, od kada potječe i najveći dio njegove arhitekture, građen u stilovima historicizma, secesije i moderne. Trg bana Jelačića najveći je zagrebački trg, nekad tržnica, a danas mjesto susreta turista i građana te glavni dio pješačke zone centra Zagreba. Trg krasi poznati konjanički spomenik banu Josipu Jelačiću, rad austrijskog kipara Antona Dominika Fernkorna. Na istočnoj strani trga smještena je i suvremeno oblikovana fontana Manduševac, vezana uz spomenutu legendu o nastanku Zagreba. Donji grad, poput velikih srednjoeuropskih gradskih središta, obilježava i urbanističko rješenje zagrada i ulica koje slijede pravilnu, ortogonalnu shemu. Ovdje se nalazi jedinstveni hortikulturalni dragulj, zeleni pojas gradskih trgova - perivoja, nazvan Zelena potkova ili Lenuzzijeva potkova. U Hrvatskoj arhitekturi ona predstavlja najveće i najznačajnije urbanističko - hortikulturalno ostvarenje. Lenuzzijeva potkova zasnovana je prema zamislama zagrebačkog urbanista Milana Lenuzzija. Najstariji od parkova je Zrinjevac, sa stoljetnim platanama i glazbenim paviljonom u sredini. Na Zrinjevcu se nalazi i zgrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u stilu neorenesanse u kojoj se čuva Strossmayerova zbirka starih majstora. Na završetku zapadnog krila Zelene potkove smjestila se velebna neobarokna zgrada Hrvatskog narodnog kazališta - sjedište najveće kazališne ustanove u Hrvatskoj. Zgradu su projektirali Fellner i Helmer, poznati graditelji srednjoeuropskih kazališta, a svečano ju je otvorio 1895. godine car Franjo Josip I. HNK je djelomično prilagođeno za osobe s invaliditetom. Muzej za umjetnost i obrt, te Muzej Mimara smješteni su u neposrednoj blizini HNK, te su obje građevine prilagođene osobama s invaliditetom. Od muzejskih ustanova pristupačnih osobama s invaliditetom ističe se i Muzejsko-memorijalni centar „Dražen Petrović“.

Istočni dio Donjeg grada većinom je izgrađen u prvoj polovici 20. stoljeća, a karakterizira ga moderna arhitektura. Primjerice, na Trgu burze, danas Trg hrvatskih velikana nalazi se monumentalna Palača burze (1923-27) danas Hrvatska narodna banka, djelo najpoznatijeg hrvatskog arhitekta modernizma Viktora Kovačića. Trg žrtava fašizma s kružnom zgradom Hrvatskog doma likovnih umjetnika (1938) nastaloj prema zamisli Ivana Meštrovića, također se nalazi u blizini. U zgradi Hrvatskog doma likovnih umjetnika danas se održavaju izložbe suvremene umjetnosti.

Muzej Mimara

Muzejsko-memorijalni centar
„Dražen Petrović“

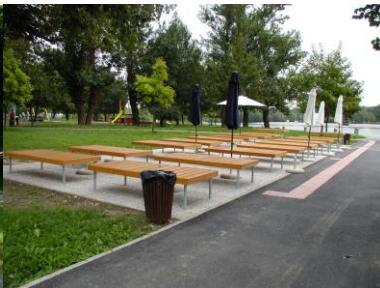
Govoreći o ostalim znamenitostima, važno je istaknuti Park Maksimir smješten istočno od gradskog središta. Kad je otvoren za javnost 1794. godine bio je prvo javno šetalište u ovom dijelu Europe, a oblikovan je po uzoru na engleske romantičarske parkove. Šetnice u parku pristupačne su za osobe s invaliditetom. Park Maksimir je ime dobio po svom osnivaču, zagrebačkom biskupu Maksimilijanu Vrhovcu (1752-1827) koji je uz nadbiskupa Haulika najzaslužniji za njegovo uređenje. U novom perivoju, nastalom na prostoru iskrčene hrastove šume sredinom 19. stoljeća, uređene su aleje okružene livadama i proplancima prepunim cvijeća, dok je uokolo sačuvana izvorna hrastova šuma. U Parku Maksimir nalazi se i Zoološki vrt Grada Zagreba koji je također dostupan za osobe s invaliditetom. U južnom dijelu Zagreba smjestio se Jarun, sportsko-rekreacijski centar. Rekreacijski sadržaji jezera Jarun sastoje se od veslačke staze, te dva povezana jezera za kupanje. Riječ je o Velikom jezeru i Malom jezeru te šest otoka (Otok Univerzijade, Otok Trešnjevka, Otok hrvatske mladeži, Otok divljine, Otok veslača i Otok ljubavi). Svakako je važno istaknuti da se na Otoku Trešnjevka nalazi prilagođeno sunčalište i kupalište za osobe s invaliditetom. Uz jezero Jarun, tu je i drugo vrlo omiljeno zagrebačko jezero – Bundek, koje se nalazi s desne strane Zagrebačkog velesajma i Hipodroma, između dva novozagrebačka mosta, te između rijeke Save i naselja Središće. Bundek je, također, prilagođen za osobe s invaliditetom.

Ribolovno-rekreacijski centar „Granešina“ je izgrađen 2003. godine na inicijativu i uz volonterski rad članova Udruge športskih ribolovaca invalida Domovinskog rata i uz financijsku potporu Gradskog ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje. Dostupan je svim kategorijama osoba s invaliditetom za bavljenje športskim ribolovom. Na jezeru istovremeno može pecati osamdesetak

osoba s invaliditetom, a rekreacijskim ribolovom u Centru se bavi preko 400 osoba s invaliditetom.

Park Maksimir

Sunčalište za OSI Jarun

Kupalište za OSI Jarun

Jezero „Bundek“

Šumska staza za OSI
„Bliznec“

Ribolovno područje za OSI,
Jezero „Granešina“

Zagrebačka gora Medvednica popularno je izletište Zagrepčana, poznatija po nazivu vrha - Sljeme. Na njezinom jugozapadnom obronku, na visini od 593 m nalazi se i Medvedgrad, utvrda sagrađena još u 13. stoljeću, jedan od najvećih burgova u Hrvatskoj. Ranogotička kapelica sv. Filipa i Jakova smještena je na Medvedgradu kao i Oltar Domovine, spomenik hrvatskim braniteljima, palim za vrijeme Domovinskog rata. Od rekreacijskih sadržaja na Sljemenu se nalazi šumska staza „Bliznec“ – prva poučna staza u Hrvatskoj koja je u potpunosti izvedbom i sadržajima prilagođena osobama s invaliditetom.

Zagreb kao znanstveni i kulturni centar, ima niz znanstvenih institucija na područjima društvenih i prirodnih znanosti, njih čak dvadeset i dvije. Grad Zagreb je i sjedište Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU). Metropola Hrvatske obiluje kulturnim sadržajima, te se u Gradu nalazi veliki broj muzeja, galerija i kazališta s bogatim programom tijekom cijele godine. Zagreb je najveće kulturno središte Hrvatske u kojem se nalaze ustanove koje tradicionalno imaju veliki prestiž. U glazbi je to, svakako, Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog (prilagođena za osobe s invaliditetom), glede kazališta, baleta i opere Hrvatsko narodno kazalište, a među knjižnicama Nacionalna i sveučilišna knjižnica. Najposjećeniji muzej U Gradu Zagrebu je Muzej suvremene umjetnosti otvoren 2009. godine na području Novog Zagreba, također prilagođen osobama s invaliditetom.

Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog

Muzej suvremene umjetnosti

Sveučilište u Zagrebu najstarije je sveučilište s neprekinitim djelovanjem u Hrvatskoj i među najstarijima u Europi, te je 2009. godine proslavilo 340 godina postojanja. Sveučilište u Zagrebu danas čini 29 fakulteta, 3 akademije, jedan interdisciplinarni studij i jedan sveučilišni centar. Od fakultetskih ustanova pristupačnih osobama s invaliditetom samo neke su: Filozofski fakultet, Fakultet političkih znanosti, Tekstilno-tehnološki fakultet, Fakultet političkih znanosti, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Učiteljski fakultet, Prirodoslovno-matematički fakultet, Šumarski fakultet, Agronomski fakultet, Tehničko veleučilište, Studentski centar.

Filozofski fakultet

Tehničko veleučilište

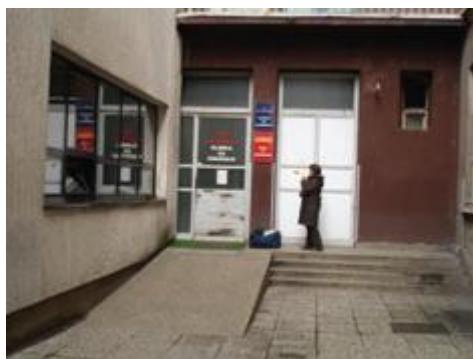

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

Agronomski fakultet

Grad Zagreb veliku pozornost posvećuje i zdravstvenoj skrbi. Opredjeljenje Grada je da kroz svoje aktivnosti i dalje radi na promicanju i prihvaćanju zdravih stilova življenja, brizi za rizične grupe, te prevenciji kroničnih bolesti. Ideja o Projektu „Zdravi grad“, primjerice stvorena je na konferenciji u Torontu održanoj 1984. godine. Projekt „Zdravi grad“ započeo je Regionalni ured za Europu Svjetske zdravstvene organizacije 1986. godine kako bi razvio lokalne strategije i akcije za postizanje zdravlja za sve. Osnovno načelo toga projekta temeljilo se na saznanju da Gradska uprava može igrati glavnu ulogu u promidžbi i održavanju zdravlja svojih građana i da posjeduje jedinstveni potencijal za pokretanje akcija za održivi razvitak. Grad Zagreb se uz gradove Beč, Kopenhagen, London, Milano, Munchen, smatra jednim od 35 gradova osnivača, projektu je pristupio od samoga početka – 1987. godine. Od zdravstvenih ustanova u vlasništvu Grada Zagreba su Klinička bolnica Sveti duh (prilagođena za osobe s invaliditetom), Dječja bolnica Srebrnjak, također prilagođena za osobe s invaliditetom, Specijalna bolnica za plućne bolesti, Specijalna bolnica za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama, isto prilagođena za osobe s invaliditetom, Psihijatrijska bolnica za djecu i mladež, Psihijatrijska bolnica Sveti Ivan, Psihijatrijska bolnica Vrapče, Zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba, Ustanova za njegu u kući, sedam specijalnih poliklinika i tri doma zdravlja. U konačnici možemo kazati kako je većina poliklinika, kliničkih bolničkih centara te domova zdravlja prilagođeno za osobe s invaliditetom. Navest ćemo neke od njih: KBC Sestre milosrdnice, KB Dubrava, KB Merkur, KBC Rebro, KBC Zagreb - Klinika za ženske bolesti i porode, Stomatološka poliklinika Zagreb, Poliklinika CROATIA zdravstveno osiguranje, Klinika za dječje bolesti – Klaićeva, Poliklinika za zaštitu djece grada Zagreba. Domovi zdravlja prilagođeni za osobe s invaliditetom su, primjerice: Dom zdravlja Zagreb – Centar, Dom zdravlja Zagreb – Zapad, Dom zdravlja Zagreb – Istok, i dr.

KBC Sestre milosrdnice

Psihijatrijska bolnica Vrapče

Grad Zagreb je i pravosudno središte Republike Hrvatske, a pravosudne ustanove – Općinski sud u Zagrebu, Općinsko državno odvjetništvo Grada Zagreba i Prekršajni sud u Zagrebu prilagođene su osobama s invaliditetom.

Zagreb je oduvijek bio otvoren, gostoljubiv – Grad prijatelj, stoga i održava prijateljsku suradnju s nizom gradova kao što su primjerice: Mainz, Krakow, Bologna, Budimpešta, Beč, London, Sarajevo, Ljubljana, Lisabon, Kyoto i dr.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo Službe za epidemiologiju kroničnih masovnih bolesti u izvješću o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj objavljenog u siječnju 2012. godine, u Republici Hrvatskoj živi 518.081 osoba s invaliditetom od čega je 311.995 muškog spola (60,2%) i 206.086 (39,8%) ženskog spola (40,1%), što čini oko 12,1% ukupnog stanovništva RH.

Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 284.505 (54,9%), je u radno aktivnoj dobi, između 20 i 64 godine, djece s teškoćama u razvoju je 38.196 (0 do 19 godina) što čini 7,4 % svih osoba s invaliditetom, a osoba od 65 godina i starijih je 195.380 što čini 37,7% svih osoba s invaliditetom.

U evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, 31. prosinca 2011. godine, bilo je evidentirano 5.992 nezaposlene osobe s invaliditetom (1,9% populacije nezaposlenih osoba). Od ukupnog broja evidentiranih nezaposlenih osoba s invaliditetom u evidenciji HZZ-a, 2.087 osoba (34,83%) nema radnog staža, a 1.734 osobe na Zavodu su prijavljene 5 i više godina.

Oko 69% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. Oko 24% ima srednju stručnu spremu dok je oko 3% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje zabilježeno je kod 3.672 osoba s invaliditetom.

Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (77%) žive u obitelji dok ih čak oko 20% živi samo. 2,6% ih boravi u ustanovi dok ih oko 1% ima udomitelja ili skrbnika. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 18% osoba s invaliditetom.

Istraživanja su pokazala da je diskriminacija osoba s invaliditetom neraskidivo povezana sa zlostavljanjem te da se osobama s invaliditetom često pruža manje potpore nego drugim osobama te su im u slučaju povreda uskraćeni učinkoviti načini zaštite. Pri tome, najčešće žrtve diskriminacije, nasilja i zlostavljanja jesu žene s invaliditetom. Žene s invaliditetom najmanje su trostruko više žrtve nasilja od ostalih žena.

Iako društvo i zakonski propisi posebnu pažnju posvećuju ljudskim pravima, a osobito pravima osoba s invaliditetom, pokazatelji participacije osoba s invaliditetom u svakodnevici ne daju zadovoljavajuće rezultate kada je riječ o zaposlenosti, visini prihoda, odgovarajućem stanovanju, pristupu javnom prijevozu i zgradama, pristupu informacijama, sudjelovanju u javnom i političkom životu zajednice ili mogućnostima provođenja slobodnog vremena.

Osobe s invaliditetom nailaze na prepreke prilikom zapošljavanja na otvorenom tržištu rada zbog nedovoljne informiranost šire javnosti, prvenstveno poslodavaca, o njihovim (radnim) mogućnostima i potencijalima, ali podjednako tako i nedovoljne senzibiliziranost društva u cjelini za potrebe i prava osoba s invaliditetom. Poslodavci često odbijaju zaposliti osobe s invaliditetom zbog loše percepcije o njihovoj produktivnosti, čestom izostajanju s posla, visokom stupnju rizika od ozljeda, visoke cijene osiguranja te moguće nespremnosti ostalih radnika da

ih prihvate kao suradnike na radnome mjestu. Zaposleni pak nerijetko doživljavaju diskriminaciju zbog nižih plaća za isti posao, nedovoljnog rada na proširenju raspona njihovih zanimanja, opreme radnih mjesta, uvjeta rada itd.

Kada je riječ o rješavanju stambenog pitanja, uz finansijske poteškoće, osobe s invaliditetom suočavaju se i s niz drugih poteškoća, kao npr. neprilagođen pristup stambenom objektu kao i neprilagođeni stanovi (širina vrata, kupaonica, toalet, visina kuhinjskih radnih ploha, pragovi itd.). Zbog nepristupačnosti javnog prijevoza osobe s invaliditetom često u manjoj mjeri sudjeluju u kulturnom i društvenom životu zajednice u kojoj žive, a svakodnevne aktivnosti poput npr. Aktivnosti koje se tiču obrazovanja, društvenog života i slobodnog vremena nemoguće je obavljati bez pomoći druge osobe i korištenja specijaliziranog vozila javnog prijevoza.

Osobama s invaliditetom otežano je i obrazovanje kao jedno od temeljnih ljudskih prava. Ključni problemi s kojima se susreću u tom području jesu arhitektonske i urbanističke barijere, neusklađenost programa obrazovanja, nedostatak didaktičkih i drugih pomagala, nedovoljna koordinacija nadležnih stručnih službi i educiranost stručnjaka o izazovima i potrebama osoba s invaliditetom, te još uvijek nedefinirano financiranje.

U odnosu na muškarce s invaliditetom, žene s invaliditetom su u svim segmentima društva u podređenom položaju i suočavaju se s puno većim poteškoćama, kako u javnoj tako i u privatnoj sferi – ostvarivanju prava na odgovarajuće stanovanje, zdravstvene usluge, obrazovanje, stručno osposobljavanje i zapošljavanje te je veća vjerojatnost, u odnosu na osobe s invaliditetom muškog spola, da će biti institucionalizirane. Također, izložene su nejednakosti pri zapošljavanju, unapređivanju i dobivanju jednakе plaće za jednak rad, pristupanju osposobljavanju i prekvalifikaciji, a rijetko sudjeluju u gospodarskom odlučivanju. One se često, zbog svog tjelesnog oštećenja oslanjaju na druge osobe te im prepuštaju donošenje odluka što rezultira gubitkom osjećaja kontrole nad vlastitim životom i manjom samopouzdanja.

SOIH je prepoznao ključne prepreke u ostvarivanju potpune integracije osoba s invaliditetom u društvene tijekove. Iako su u Republici Hrvatskoj osigurani zakonski preduvjeti za promicanje i poštivanje ljudskih prava osoba s invaliditetom, kao i njihovu uključenost i stvaranje jednakih mogućnosti života u zajednici, radi unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom pred društvenom zajednicom predstoji niz aktivnosti kako bi im se osigurale šanse istovjetne ostalima, primjenjujući "univerzalni pristup" dizajniranju politike projektiranja i izgradnje objekata, odnosno adaptacije okoliša te kako bi pitanje izazova s kojima se svakodnevno suočavaju postalo integralni dio razvoja nacionalnih politika.

3. DJELOVANJE ZAJEDNICE SAVEZA OSOBA S INVALIDITETOM HRVATSKE – SOIH

SOIH od svog osnutka 1971. godine kontinuirano djeluje i provodi mjere u cilju afirmiranja pitanja i statusa osoba s invaliditetom te pomaže i koordinira rad svojih članica, a sve u cilju poboljšanja kvalitete življenja osoba s invaliditetom.

S ciljem informiranja javnosti o objektivnim spoznajama o invaliditetu, njegovim posljedicama, te o subjektivnim teškoćama osoba s invaliditetom, SOIH kontinuirano organizira kampanje, seminare, konferencije, okrugle stolove i radionice uz aktivno sudjelovanje osoba s invaliditetom. S istim ciljem SOIH tradicionalno svake godine organizira simpozij kao najveće okupljanje osoba s invaliditetom u regiji. Ujedno kontinuirano obilježava značajne datume kao što je Međunarodni dan osoba s invaliditetom, Međunarodni i Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama, Međunarodni dan djeteta, Međunarodni dan obitelji, te sudjeluje na brojnim aktivnostima i obilježavanju datuma značajnih Nacionalnim savezima. Svake godine organizira Okrugli stol „Osobe s invaliditetom u prometu - HEKUP“, „Logistički lanac mobilnosti“, aktivno sudjeluje na drugim aktivnostima u okviru Europskog tjedna mobilnosti, te na KoREMI. U okviru Europskog tjedna mobilnosti Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske svake godine provodi aktivnosti kojima ukazuje na aktualne elemente logističkog lanca mobilnosti osoba s invaliditetom od trenutka ustajanja iz kreveta, za što je mnogima potreban trapez ili dizalica, pa preko transfera u kolica ili toalet i slično, te prilagođenih prostora stanovanja, javnih površina i javnih zgrada, kao i prijevoznih sredstava.

SOIH je proveo i provodi brojne projekte i programe s ciljem unaprjeđenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom. Suradnici na projektima su predstavnici lokalnih uprava i samouprava, stručnih i znanstvenih institucija, te saveza i udruga osoba s invaliditetom diljem Hrvatske.

Najvažniji projekti i programi koje je SOIH provodio su:

- Pristupačna Hrvatska (Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti)
- Pomoć ženama s invaliditetom u ostvarivanju neovisnog življenja (Ured za ljudska prava Vlade RH)
- Program Socijalni model (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi)
- Edukacija za provođenje i praćenje Pilot projekt osobnog asistenta u sustavu neovisnog življenja (Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti)
- Osnaživanje mladih osoba s invaliditetom za veću ulogu u zajednici (Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva)
- Capacity Building (EDF)
- Pristup javnim objekima i prostorima osobama s invaliditetom u Vukovarsko srijemskoj, Virovitičko-podravskoj, Bjelovarsko-bilogorskoj, Krapinsko-zagorskoj,

Ličko-senjskoj, Sisačko-moslavačkoj, Istarskoj i Zadarskoj županiji, te županiji Grad Zagreb (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi)

- Osnaživanje žena s invaliditetom za uključivanje u proces političkog odlučivanja na lokalnoj zajednici (Ured za ravnopravnost spolova)
- Poticaj zapošljavanju i samozapošljavanju osoba s invaliditetom u lokalnoj zajednici (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi)
- SOS telefon za žene s invaliditetom Grada Zagreba žrtve nasilja (Grad Zagreb, Gradska ured za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje)
- „Sada mogu i sam“ (Zagrebački holding)
- Monitoring Konvencije o pravima osoba s invaliditetom – osnaživanje žena s invaliditetom (Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske)
- Poticaj zapošljavanju i samozapošljavanju osoba s invaliditetom u Ličko-senjskoj županiji (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi)
- Pristup javnim objektima i prostorima osobama s invaliditetom u Ličko-senjskoj županiji (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi)
- Edukacija sudionika Pilot projekta Osobni asistent (Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti)
- Potpora ženama s invaliditetom u spječavanju obiteljskog nasilja (Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti)
- Sprječavanje tjelesnog kažnjavanja djece s teškoćama u razvoju „...i ja trebam ljubav“ (Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti)
- Položaj žena s invaliditetom u Republici Hrvatskoj (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi)
- Osobni asistent (Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti)
- Partnerstvo za napredak (EU projekt, IPA komponenta IV)
- SOIH – Centar neovisnog življenja (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi)

U sklopu provedbe projektnih aktivnosti SOIH je do sada formirao **IT centre** u 10 hrvatskih gradova – **Vukovaru, Vinkovcima, Osijeku, Virovitici, Zagrebu, Rijeci, Puli, Gospicu, Zadru i Splitu**. U centrima je izvršena edukacija za informatička zvanja tražena na tržištu rada za oko pet stotina osoba s invaliditetom kako bi se povećala njihova konkurentnost na tržištu rada, što je značajan doprinos poboljšanju socijalnog stanja osoba s invaliditetom, njihove socijalne uključenosti i povećanja broja zaposlenih osoba s invaliditetom.

SOIH je u 9 hrvatskih županija (Grad Zagreb, Bjelovarsko-bilogrska, Vukovarsko-srijemska, Virovitičko-podravska, Istarska, Krapinsko zagorska, Zadarska, Ličko-senjska i Sisačko-moslavačka) izradio **Vodiče za osobe s invaliditetom** snimivši pristupačnost građevina opće namjene čime je ukazano na stanje pristupačnosti objekata važnih za svakodnevni život, zahvaćajući područja obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi, pravosuđa, kulture, ali i trgovine, restorane, caffe-barove itd. Time je stvorena osnova za izradu županijskih strategija za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom koje su temeljene na mjerama,

ciljevima i aktivnostima Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015., ali prilagođene specifičnim uvjetima i mogućnostima svake županije. Posebno je važno da je za izradu županijskih strategija formirano u svakoj županiji posebno Povjerenstvo za osobe s invaliditetom okupljujući ljudе iz županijske uprave, policije, medija, komunalnih djelatnosti, poslodavaca i predstavnika udruga osoba s invaliditetom. Za preko četrdeset hrvatskih većih gradova učinjeni su vodiči i u većini od njih izrađene i završene gradske strategije za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom.

Mreža žena s invaliditetom SOIH-a osnovana je 2001. i prerasla je u vrlo snažno organiziranu formu žena svih vrsta invaliditeta iz lokalnih udruga kojih danas u Mreži ima više od četrdeset i koje su se izdignule u istinske liderice kako na lokalnom tako i na županijskom nivou vodeći vrlo uspješno svoje udruge, ali i aktivno sudjelujući u društveno političkom životu zajednice u kojoj žive. Mreža je organizirala značajne skupove s međunarodnim sudjelovanjem posvećene problematici položaja žena u odnosu na zdravstvenu zaštitu, zapošljavanje, socijalnu skrb, položaj u obitelji, nasilje, podržavajući značajno principe i filozofiju neovisnog življenja i sudjelovanje u pilot projektu osobnog asistenta za osobe s najtežim invaliditetom.

Kroz iskustva nasilja koje je eprepoznato u Mreži žena 2007. došlo je do osnivanja **SOS telefona** koje vode pripadnice Mreže, pružajući svake srijede podršku zlostavljanjim ženama s invaliditetom. U pet godina djelovanja SOS telefona više stotina žena s invaliditetom dobilo je svrishodne savjete i ostale oblike pomoći.

Svake srijede u isto vrijeme u okviru SOIH-a paralelno djeluje **Pravno savjetovalište** čija djelatnost višestruko pomaže osobama s invaliditetom koje trebaju različite forme i sadržaje pravne pomoći na što se javljaju osobe s invaliditetom iz cijele Hrvatske. Često se to djelovanje vrlo dobro upotpunjava s djelovanjem SOS telefona.

Najvažniji rezultati projekata i programa su uklanjanje arhitektonsko-građevinskih barijera, donošenje županijskih i gradskih strategija za izjednačavanje mogućnosti, uvođenje osobna asistenta kao podrška zapošljavanju, unapređenje kvalitete življenja osobe s najtežim invaliditetom, stvaranje SOIH - Mreže žena s invaliditetom, uvođenje SOIH - SOS telefona za žene s invaliditetom žrtve nasilja, otvaranje 10 IT centara u kojima se omogućila edukacija za oko petsto osoba s invaliditetom u informatičkim certificiranim zanimanjima, izrada Vodiča za monitoring Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, nabava Servus uređaja za glasovno upravljanje kućanskim aparatima, te prvo istraživanje o položaju žena s invaliditetom. SOIH je od 2006. do 2010. godine provodio u kontinuitetu edukaciju voditelja projekata, korisnika usluga osobnih asistenata i osobnih asistenata. Uz to SOIH je 2009. uspostavio i Centar neovisnog življenja kao ustrojbeni oblik i opremio ga neophodnom opremom.

Svake godine SOIH se uključuje u zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih osoba kroz **mjere javnih radova** Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

U međunarodnim okvirima SOIH je članica Međunarodne asocijacije osoba s invaliditetom - Disabled Peoples' International (DPI) i članica promatrač Europskog foruma osoba s invaliditetom - European Disability Forum (EDF).

SOIH čini mreža od 8 nacionalnih saveza kao punopravnih članica:

- Hrvatski savez udruga invalida rada – HSUIR
- Hrvatski savez udruga za osobe s mentalnom retardacijom – HSUMR
- Hrvatski savez gluhih i nagluhih – HSGIN
- Hrvatski savez udruga cerebralne i dječje paralize – HSUCDP
- Savez društava multiple skleroze Hrvatske – SDMSH
- Savez društava distrofičara Hrvatske – SDDH
- Savez civilnih invalida rata Hrvatske – SCIRH
- Hrvatski paraolimpijski odbor - HPO

- pridružene članice:

- Hrvatski savez udruga tjelesnih invalida – HSUTI
- Hrvatski savez udruga mladih i studenta s invaliditetom - SUMSI
- Hrvatska udruga za školovanje pasa vodiča i mobilitet
- OSVIT, udruga ustanova, drugih pravnih osoba i građana koji provode profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

- pravne i fizičke osobe kao pomažuće članice.

Organizacijska struktura SOIH-a određena je Statutom. Tijela su Skupština, Predsjednik, Predsjedništvo i Nadzorni odbor.

Predsjednik SOIH-a: Zorislav Bobuš

Članovi Predsjedništva:

1. Josip Petrač
2. Andrija Halec
3. Ante Kalina
4. Danica Eškić
5. Ivica Vujec
6. Marica Mirić
7. Mirjana Jakovčev
8. Ratko Kovačić
9. Josip Držaić
10. Dubravka Čizmić
11. Mira Katalenić
12. Jozefina Kranjčec

U stručnom timu SOIH-a na dan 27.ožujka 2012. godine bilo je zaposleno 12 osoba.

3.1. Misija, vizija i vrijednosti djelovanja

Misija

Pružanje potpore i pomoći, te usmjeravanje inicijative prema svim segmentima u društvu kako bi se povećala kvaliteta življenja osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj. Koordiniranjem i dogovaranjem s članicama, usmjeravanjem i izvršavanjem poslova i zadataka od zajedničkog interesa, SOIH radi na unaprjeđenju socijalne uključenosti, te promicanju punog i ravnopravnog uživanja svih ljudskih prava i očuvanju dostojanstva osoba s invaliditetom.

Vizija

Izgraditi društvo jednakih mogućnosti kako bi se osiguralo neovisno življenje svih osoba s invaliditetom, te uvažavale njihove potrebe i poštivalo njihovo dostojanstvo.

Vrijednosti i principi djelovanja:

- Dostojanstvo i individualna autonomija, uključujući slobodu izbora i neovisnost osoba
- Nediskriminacija i nenasilje
- Sudjelovanje i uključenost u društvo
- Poštivanje i zaštita ljudskih prava i uvažavanje različitosti
- Jednake mogućnosti
- Pristupačnost
- Jednakost između muškaraca i žena
- Međuovisnost i nedjeljivost svih ljudskih prava
- Timski rad
- Profesionalnost i etičnost u radu
- Partnerstvo i međusektorska suradnja

4. ANALIZA SOIH-a

4.1. SWOT analiza

UNUTARNJE OKRUŽENJE	SNAGE	SLABOSTI
	<ul style="list-style-type: none"> - tradicija postojanja - kompetentnost i bogato iskustvo menadžmenta - dobra tehnička i prostorna opremljenost - bogato iskustvo u predlaganju i provedbi domaćih i inozemnih projekata i programa - stručni zaposlenici - SOIH okuplja veliki broj saveza koji imaju brojno članstvo diljem RH - kompetentnost upravljačkog tijela - dobra povezanost s mrežom udruga saveza - timski rad - entuzijazam zaposlenika - tradicija organiziranja simpozija - dobra međunarodna suradnja - sudjelovanje predstavnika u povjerenstvima i radnim tijelima - dobar vizualni identitet i dizajn publikacija 	<ul style="list-style-type: none"> - nesigurnost financiranja i zadržavanja postojećih radnih mesta - nedovoljan broj zaposlenih - nedovoljan broj volontera - nemogućnost prilagodbe jednog dijela prostora za rad - fluktuacija kadrova
VANJSKO OKRUŽENJE	PRIJELIKE	PRIJETNJE
	<ul style="list-style-type: none"> - ratificiranje Konvencije o pravima OSI, donošenje AP vijeća Europe, Nacionalne strategije za OSI - dobra suradnja s institucijama iz civilnog i državnog sektora - članstvo u međunarodnim organizacijama - dobra suradnja s medijima - EU natječaji - sukreiranje zakona, sudjelovanje u izradi strategija i planova za OSI - usklađivanje zakonodavstva sa EU - nerazvijeno tržište socijalnih usluga 	<ul style="list-style-type: none"> - loša gospodarska situacija - izbori - smanjenje broja i vrijednosti natječaja - neprovođenje u dovoljnoj mjeri postojećih zakona - nesigurnost financiranja - konkurenција velikog broja nevladinih udruga

4.2. Analiza dionika

<i>Potrebe interesne grupe prema SOIH-u</i>	<i>Potrebe SOIH-a prema interesnoj grupi</i>
12 NACIONALNIH SAVEZA I PRIDRUŽENE UDRUGE	
Članice od SOIH-a očekuju podršku u radu, zastupanje interesa ispred različitih institucija i lobiranje kako bi se poboljšao položaj saveza, udruga i osoba s invaliditetom u RH; vođenje politike za osobe s invaliditetom; partnerstvo na projektima/programima.	Ispunjavanje obaveza prema SOIH-u, odaziv i sudjelovanje u programskim i projektnim aktivnostima, pružanje podrške u radu udrugama, djelovanje u skladu s politikama osoba s invaliditetom.
DRUGE NEPROFITNE ORGANIZACIJE	
Partnerstvo na projektima/programima, razmjena znanja i iskustva, senzibiliziranje javnosti. Koalicija	Partnerstvo na projektima/programima, razmjena znanja i iskustva, senzibiliziranje javnosti.
MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE	
Unapređenje prava osoba s invaliditetom u Hrvatskoj i kontinuiran doprinos razvoju politika vezano za osobe s invaliditetom u skladu s krovnim organizacijama u svijetu.	Uvođenje novih politika i poticanje novih trendova kako bi se poboljšao položaj osoba s invaliditetom na globalnoj razini. Upoznavanje SOIH-a s novim politikama i dokumentima donesenim na globalnoj razini.
LOKALNA I DRŽAVNA UPRAVA	
Suradnja na poboljšanju i ostvarivanju prava OSI u Republici Hrvatskoj.	Potpore kroz financiranje programa i projekata Saveza, rad i suradnja na zakonodavstvu (davanje mišljenja, primjedbi i sugestije prilikom donošenja novih zakonskih i podzakonskih akata) i poboljšanju položaja OSI u Republici Hrvatskoj.
ZDRAVSTVENE, OBRAZOVNE USTANOVE, USTANOVE SOCIJALNE SKRBI, PRAVOSUDNA TIJELA	

<p>Edukacija zdravstvenih, obrazovnih djelatnika, djelatnika sustava socijalne skrbi, te djelatnika pravosudnih tijela o postupanju s osobama s invaliditetom.</p>	<p>Potpore i sudjelovanje stručnih djelatnika javnih institucija na događanjima organiziranim od strane SOIH-a.</p> <p>Kontinuirano unapređenje zdravstvenih usluga osobama s invaliditetom.</p> <p>Partnerstvo pri izradi i pripremi zakonskih i podzakonskih akata.</p>
HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE	
<p>Motivacija na zapošljavanje teško zapošljive skupine osoba s invaliditetom i proslijedivanje informacija od strane SOIH-a o istoj populaciji.</p>	<p>Potencijalni partner u osposobljivanju za rad i proslijedivanje informacija o korisnicima.</p>
MEDIJI	
<p>Pružanje informacija o izazovima s kojima se suočavaju OSI, događanjima organiziranim od strane SOIH-a i politike vezane za osobe s invaliditetom.</p>	<p>Praćenje organiziranih događanja i zainteresiranost medija kako za saveze, udruge i SOIH, tako i za rad i politike vezane za osobe s invaliditetom s ciljem povećanja vidljivosti OSI, te senzibiliziranja javnosti o OSI, kao i prikazivanje primjera dobre prakse.</p>
JAVNOST	
<p>Rad na unapređenju položaja OSI i jačanje civilnog sektora u Republici Hrvatskoj.</p>	<p>Senzibiliziranost za probleme i potrebe osoba s invaliditetom. Smanjenje diskriminacije OSI u svakodnevnom životu i uključivanje u aktivni život zajednice.</p>

4.3. Analiza korisnika

SKUPINA KORISNIKA	Potrebe i usluge koje očekuju od SOIH-a
Osobe s invaliditetom	Osobe s invaliditetom od SOIH-a očekuju: unapređivanje prava osoba s invaliditetom, unapređenje kvalitete življenja osoba s invaliditetom, razvijanje usluga usmjerenih osobama s invaliditetom kroz projekte i

	programe, pružanje stručne podrške Savezima i lokalnim udrugama kako bi se postigla kvalitetnija usluga članovima udruga.
Obitelji osoba s invaliditetom	Razvoj usluga kroz aktivnosti projekata i programa usmjerenih na članove obitelji putem kojih se smanjuje ovisnost osoba s invaliditetom o njihovoj brizi; edukacije o specifičnostima pojedinih vrsta invaliditeta radi kvalitetnije brige o članu obitelji.
Savezi članice SOIH-a	Pružanje potpore i stručne pomoći u rješavanju programskih zadataka; suradnja na programima od zajedničkog interesa; iniciranje i predlaganje pokretanja akcija od zajedničkog interesa; pružanje podrške u ostvarivanju prava osoba s invaliditetom; senzabiliziranje okoline za pitanja osoba s invaliditetom.
Lokalne udruge članice SOIH-a	Lokalne udruge od SOIH-a očekuju uključivanje u programe i projekte, zastupanje zajedničkih interesa prema različitim institucijama, te zagovaranje interesa i unapređenje kvalitete življjenja osoba s invaliditetom. Također, očekuje se i potrebna stručna pomoć i podrška pri radu.
Institucije civilnog sektora	Stručna pomoć i podrška u promicanju zaštite prava osoba s invaliditetom radi sprečavanja socijalne isključenosti; stjecanje znanja i iskustva.
Državne institucije	Stručna pomoć i podrška u provođenju projekata i programa; provođenje edukacije državnih službenika o pravima OSI; poticanje pružanja izvaninstitucionalnih oblika skrbi za OSI.

5. STRATEŠKI I SPECIFIČNI CILJEVI 2012. – 2015.

<i>Strateški cilj 1: Zagovaranje prava osoba s invaliditetom</i>	
Specifični cilj	Aktivnosti
Primjenjivati i pratiti provedbu Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i ostalih nacionalnih i međunarodnih strateških dokumenata	Praćenje primjene Konvencije na nacionalnoj razini Pružanje informacija javnosti o KPOSI, AP Vijeća Europe, Europskoj strategiji, Nacionalnoj strategiji izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007.-2015. godine Suradnja s tijelima javnim vlastima pri kreiranju nacionalnih, regionalnih i lokalnih planova i strategija za OSI
Pratiti i unapređivati te predlagati nove zakonske i podzakonske akte iz područja zaštite prava OSI	Praćenje primjene zakonskih i podzakonskih akata iz područja zaštite prava OSI Izrada prijedloga promjene zakona na području zaštite i promicanja prava OSI Suradnja pri usklađivanju propisa RH s propisima EU kojima se uređuju prava OSI
Senzibilizirati zajednicu o pravima osoba s invaliditetom	Obilježavanje značajnih datuma (Međunarodni dan osoba s invaliditetom, obljetnice djelovanja SOIH-a, Međunarodni dan ljudskih prava, Tjedan mobilnosti, Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama, Dan žena, Dan obitelji, međunarodni dani za pojedinu grupaciju osoba s invaliditetom) nizom različitih aktivnosti (okrugli stolovi, tribine, kampanje) Organiziranje stručnih skupova, tribina, okruglih stolova o temama iz područja zaštite i promicanja prava OSI za stručnu i šиру javnost Gostovanje na radio/TV emisijama Organiziranje Info dana SOIH – a (predstavljanje Zajednice i financiranih projekata) putem letaka, brošura i plakata
Poticati i razvijati volonterske programe u SOIH-u	Educiranje učenika i studenata o specifičnostima pojedinih vrsta invaliditeta i izazovima s kojima se susreću OSI te odgovornostima i ulozi volontera s ciljem uključivanja u rad lokalnih udruga OSI zdavanje brošure o volontiranju u udrugama OSI Uključivanje volontera u SOIH
<i>Strateški cilj 2: Stvaranje preduvjete za neovisno življenje osoba s invaliditetom u zajednici</i>	
Specifični cilj	Aktivnosti
Promicati jednake mogućnosti	Pružanje informacija OSI i njihovim obiteljima o pravima OSI i načinima ostvarivanja istih putem predavanja/radionica/tribina Pružanje informacija ranjivijim skupinama OSI (žene, djeca, osobe starije životne dobi) putem predavanja/radionica/tribina o njihovim pravima i načinima ostvarivanja istih Pružanje informacija javnosti o pravima OSI putem predavanja/radionica/tribina/medija/ Upozoravati javnost na kršenje prava OSI putem medija
Eliminirati građevinsko-	Poticanje poboljšanja pristupačnosti kroz primjenu Plana

arhitektonske, orientacijske i komunikacijske prepreka s kojima se suočavaju OSI	urbane mobilnosti Podupiranje uključivanja pristupačnosti i dizajna za sve u opći nastavni program za arhitekte i inžinjere kako bi se spriječila pojava prepreka pri obavljanju njihovih zanimanja Promoviranje načela Univerzalnog dizajna Pružanje podrške OSI za prilagodbe u području stanovanja Poticanje nabave suvremenih tehnologija Edukacija o potpunoj pristupačnosti web stranicama Poticanje izrade i proširenja standarda pristupačnosti za sportske, zabavne i rekreacijske organizacije, aktivnosti, događanja i mesta
Pružati/Promicati/Osigurati pružanje /kvalitetnih socijalnih usluga u zajednici	Osmišljavanje i provedbe projekata i programa socijalne inovacije za osobe s invaliditetom s ciljem prevencije institucionalizacije i smanjenja socijalne isključenosti OSI Uključivanje većeg broja OSI u sustav osobnog asistenta Edukacije za osobne asistente, korisnike i voditelje Poticanje izrade i donošenja Zakona o osobnom asistentu Poticanje razvoja programa rehabilitacije u zajednici Uvesti i pratiti primjenu standarda kvalitete socijalnih usluga

Strateški cilj 3: Osiguravanje ekonomске neovisnosti OSI, osobnog razvoja, socijalne uključenosti i sprječavanje siromaštva

Specifični cilj	Aktivnosti
Provoditi programe za unaprjeđenje radnih vještina	Provođenje istraživanja o potrebama tržišta rada Educiranje OSI o vještinama proaktivnog traženja posla Educiranje OSI za zanimanja konkurentna na tržištu rada
Poticati zapošljavanje OSI	Planiranje i provođenje programa koji potiču zapošljavanje OSI kroz model socijalnog poduzetništva, samozapošljavanja ili zapošljavanja kod poslodavca Educiranje poslodavaca o poticajima i mjerama Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom Provođenje radionica za poslodavce o vrstama invaliditeta i radnim sposobnostima OSI
Upoznati OSI s ESF i mogućnostima korištenja sredstava ESF	Isticanje dobre prakse upotrebe Strukturnih fondova u odnosu na načelo neovisnog življenja i života u zajednici Razvijanje alata za korištenje Strukturnih fondova kao potporu razvoju usluga u zajednici

Strateški cilj 4: Promicanje jednakog pristupa inkluzivnom obrazovanju i cjeloživotnom učenju

Specifični cilj	Aktivnosti
Poticati inkluzivno obrazovanje	Poticanje dostupnosti obrazovnih ustanova, sadržaja i stručne pomoći djeci i mladima s teškoćama u razvoju Provođenje obrazovnih programa (predavanja, radionice, tribine i sl.) namijenjenih odgajateljima, nastavnicima i

	<p>drugim stručnjacima u predškolskim i obrazovnim institucijama</p> <p>Promicanje razmjene dobre prakse u inkluzivnom obrazovanju za učenike i studente s posebnim obrazovnim potrebama</p> <p>Zagovaranje obvezne primjene specijalne i didaktičke opreme i posebnih didaktičkih sredstava za sve odgojno-obrazovne ustanove</p> <p>Poticanje na unaprjeđivanje nastavnih planova i programa posebnih razrednih odjeljenja u redovnim školama, Centara za rehabilitaciju i obrazovanje djece i mlađih s teškoćama u razvoju te ostalih škola za rehabilitaciju i obrazovanje djece i mlađih s teškoćama u razvoju</p> <p>Poticanje na osiguravanje pristupačnosti za OSI svih obrazovnih sadržaja</p>
Podržavati i promicati cjeloživotno učenje osoba s invaliditetom	<p>Promicanje razmjene dobre prakse cjeloživotnog učenja OSI</p> <p>Provođenje programa cjeloživotnog učenja OSI</p>
Strateški cilj 5: Capacity Building	
Specifični cilj	Aktivnosti
Osigurati finansijsku održivost	<p>Predlaganje sustavnog financiranja osnovne djelatnosti nacionalnih saveza</p> <p>Organiziranje skupova s ciljem podizanja svijesti o ulozi nevladinih organizacija</p> <p>Izrađivanje projektnih prijedloga radi unaprjeđenja kvalitete življenja OSI</p> <p>Izrađivanje projektnih prijedloga za EU fondove</p> <p>Razvijanje međusektorske suradnje i partnerstva</p>
Unaprijediti kapacitete stručnog kadra SOIH-a	<p>Kontinuirano održavanje edukacije o pisanju projektnih prijedloga, timskom radu i komunikaciji</p> <p>Razvijanje sustava praćenja kvalitete i uspješnosti rada</p> <p>Povećati broj zaposlenih osoba</p>
Promovirati rad SOIH-a	<p>Unaprjeđivanje suradnju s medijima</p> <p>Kontinuirano distribuiranje promotivnih letaka i brošura</p> <p>Redovito ažuriranje web stranice SOIH</p>

Strateški plan djelovanja za razdoblje od 2012. do 2015. godine usvojen je na sjednici Predsjedništva održanoj 27. ožujka 2012. godine u Zagrebu.